

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Krach na newyorské burze (24.říjen 1929)

AKTIVITA: ZŠ, SŠ

(Schéma hodiny je stejné, předpokládá se ovšem, že reakce žáků se budou podle věku a zaměření školy lišit, odlišují se pracovní listy.)

NÁZEV: Černý čtvrtek a pátek a pondělí a úterý a Hitler

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity seznámeni s příčinami, průběhem a „kolotočem“ velké hospodářské krize (The Great Depression) především v souvislosti se situací ve Spojených státech. Lekce se zaměřuje na popis a objasňování různých projevů, dopadů krize v globálním kontextu. Aktivita pracuje se žákovskými prekoncepty a předjímáním, předpokládá, že učitelé umožní nejen dát prostor pro žákovské „objevování“ tématu, ale také, že mu umožní sledovat různé způsoby žákovských učen. Dále pracuje s interpretací fotografie a filmového dokumentu. Vychází z metod kritického myšlení – www.kritickemysleni.cz.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV: český jazyk a literatura, dějepis, výchova k občanství

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV: k učení, komunikativní, sociální a personální, občanské

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis, anglický jazyk

OV: český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis, anglický jazyk

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a OV: multikulturní výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

CÍLE:

Žáci:

- jsou schopni interpretovat svědectví filmu a fotografie,
- reflektují různé způsoby svého získávání znalostí a dovedností,
- jsou schopni popsat a objasnit příčiny a průběh hospodářské krize,
- jsou schopni vysvětlit možné důsledky této situace pro světový vývoj,
- žáci si uvědomují výpovědní hodnotu autentických materiálů.

DÉLKA:

45 minut

POMŮCKY:

- pracovní list
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii (str. 262)**

POSTUP:

1) Práce s pracovním listem. Učitel zadá vypracování následujících úkolů: I.a – I.c. Za vhodné považujeme zadat je naráz a nechat na vypracování každého z nich cca 2 minuty. To umožní žákům dát události krize nejen do širšího kontextu, ale vnést do problematiky i své osobní zkušenosti a postřehy s ekonomickými i dalšími krizemi. Pokud je potřeba ještě více propojit témata, je možné diskusi, která bude následovat, zakončit žakovskými definicemi krize.

2) Sledování filmu s přestávkami a s předjímáním – <http://www.stream.cz/slavedny/622094-den-krachu-na-newyorske-burze-24-rijen>, lze rozdat nakopírovaný list z knihy „**Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**“.

Učitel pouští vždy jen určitou sekvenci (viz tabulka) a žáci pracují se zadáním k dané části. Za důležité považujeme odhadování toho, co bude následovat, tedy úkoly typu. *Co vás napadá při titulku? Jaké bude pokračování?* Je vhodné, když probíhají různá zveřejňování daného odhadu – párové (žáci se navzájem seznamují se svými odhady ve dvojici), skupinové (žáci se navzájem seznamují se svými odhady ve skupině), celotřídní (vybraný žák, vybraní žáci sdělují nahlas svůj předpoklad s krátkou reflexí ostatních). Vždy bychom měli dbát na to, aby si k danému úkolu žák zapsal klíčová slova, poznámku. Při předjímání můžeme pracovat i s titulkem pro následující část.

Dalším klíčovým bodem je reflexe otázky: *Co vás zaujalo?* Je určitě důležitější než příliš podrobné komentování údajů, které vybral učitel. Ty mohou být využity především ke komparaci se žakovským výběrem.

Za důležité považujeme, aby celá aktivita proběhla v rychlém tempu – nedoporučujeme pracovat se všemi úkoly, ale vždy k veřejné diskusi vybrat některý. Je možné tuto činnost i individualizovat například tímto způsobem: *Ve dvojici proberte, co vás zaujalo (2 minuty)*. Vybraný žák pak pro celou třídu zveřejňuje, co zaujalo jeho partnera.

Harmonogram činnosti s filmovou sekvencí:

- předjímání i s komentářem: cca 4 minuty
- filmová sekvence: cca 1 minuta
- rozbor ukázky: cca 4 minuty

Část I. Velký odborník a jeho největší omyl: 0.15 – 1.45 (Tohle byl však jeho největší omyl.)

Část II. Černý čtvrtek, (pátek), pondělí a úterý: 1.45 – 2.30 (Dolarů, které navíc byly jen půjčené.)

Část III. Řetězce příčin a následků. Sběrači hrášků: 2.30 – 3.20 (Říkalo se jim sběrači hrášků.)

Část IV. Zdržíte se déle nebo chcete pokoj v nejvyšším patře?: 3.20 – 4.25

3) Žáci vypracovávají zadání IV. z pracovního listu, za vhodné považujeme napsat x (3 – 10?) klíčových slov. Pokud je dost času, považujeme za vhodné, aby žáci psali svá klíčová slova ke každému ze tří bodů zadání IV. Pak je vhodnější stanovit nižší počet klíčových slov, například pět.

Tato vypracování je vhodné zveřejnit na třídní nástěnce.

Žáci by je neměli na konci hodiny hlasitě komentovat, jen si je v klidu prohlédnout. Komentář považujeme za vhodný start do následující hodiny.

REFLEXE:

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse, závěrečná vypracování úkolu 3 v postupu (IV. z pracovního listu). Reflexe je vhodným vstupem do další vyučovací jednotky.

V optimálním případě důsledky a řešení hospodářské krize na modelových případech dějin Německa a USA.

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

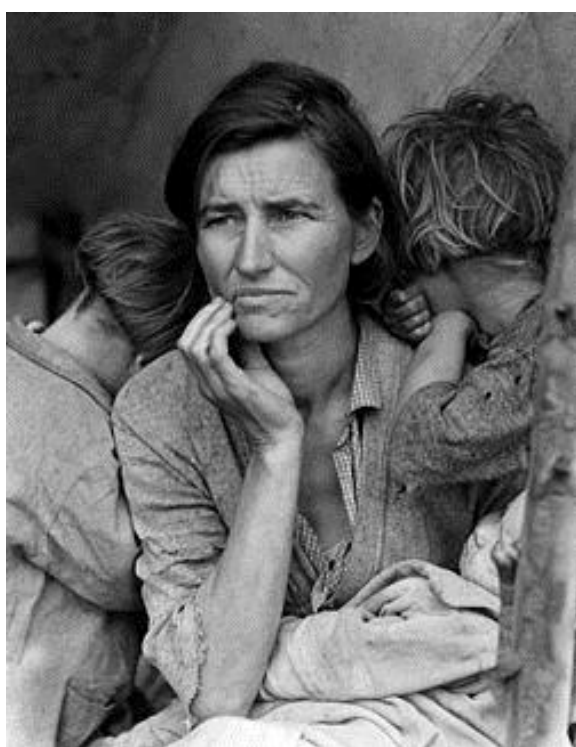
POZNÁMKA a ZDROJE:

Pro učitele:

Přílohy:

Text a fotografie kočující dívky dostupné na

http://en.wikipedia.org/wiki/Florence_Owens_Thompson#mediaviewer/File:Florence_Owens_Thompson_montage_by_Dorothea_Lange.jpg

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORIÍ

DOPORUČENÍ:

Přehled o největších ztrátách a ziscích v historii newyorské burzy naleznete v knize **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii.**

Zpracoval:
Josef Märc